

Granskning av årsredovisning 2019

Håbo kommun

Revisionsrapport

Innehållsförteckning

Inledning	3
lakttagelser och bedömningar	5
Bedömningar utifrån revisionsfrågor	9

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat kommunens årsredovisning för perioden 2019-01-01 – 2019-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2019.

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande revisionella bedömningar:

Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt innehåller upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans.

Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Vi bedömer att resultatet inte är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2019.

Vi bedömer att verksamhetens utfall delvis är förenligt med de av fullmäktige fastställda verksamhetsmålen i budget 2019.

Styrelsen lämnar ingen sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2019.

Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Några väsentliga avvikelser mot lag och god redovisningssed har inte påträffats.

Inledning

Bakgrund

Revisorerna har enligt 12 kap. 1 § kommunallagen bland annat till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning.

Vidare ska revisorerna enligt 12 kap. 2 § kommunallagen bedöma om resultaten i årsredovisningen är förenliga med de mål kommunfullmäktige beslutat. Revisorernas bedömningar ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Revisionsobjekt är kommunstyrelsen som är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

Syfte och Revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning och metod

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Till grund för bedömningen ligger bland annat resultatet av tidigare års granskning och förändringar i normgivningen avseende den kommunala redovisningen.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i kommunen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed med utgångspunkt i utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting" från Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning och granskning av räkenskapsmaterial.

Vår granskning omfattar inte intern kontroll i system och rutiner som genererar underlag till den finansiella rapporteringen.

Den granskade årsredovisningen fastställdes av kommunstyrelsen 2020-03-16 och fullmäktige behandlar årsredovisningen 2020-06-15.

Iakttagelser och bedömningar

Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

Iakttagelser

Förvaltningsberättelse

Den 1 januari 2019 trädde lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) i kraft. Enligt lagen ska förvaltningsberättelsen innehålla följande information:

- En översikt över utveckling av kommunens verksamhet.
- Upplysningar om viktiga förhållande för resultat och ställning.
- Upplysningar om händelser av väsentlig betydelse för kommunen som inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut.
- Upplysning om kommunens förväntade utveckling.
- Upplysningar om väsentliga personalförhållanden samt sjukfrånvaron.
- Upplysningar om andra förhållanden som är av betydelse för styrning och uppföljning av kommunens verksamhet.
- Utvärdering av mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning.
- Utvärdering av kommunens ekonomiska ställning.
- Upplysning om årets resultat efter balanskravsjusteringar

Eftersom kommunen ingår i en kommunal koncern, ska upplysningarna ovan, utom vad gäller sjukfrånvaron och balanskrav, även omfatta koncernen. Rådet för kommunal redovisning har gett ut rekommendation R15 Förvaltningsberättelse som förtydligar lagens intentioner. Rekommendationen träder i kraft 1 januari 2020 men att tidigare tillämpning uppmuntras.

Förvaltningsberättelsen i granskad årsredovisning bedöms i allt väsentligt innehålla den information som enligt lagen ska finnas kommun och kommunkoncern.

Driftredovisning

Årsredovisningen innehåller en driftredovisning i eget avsnitt. Det framgår hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställs för den löpande verksamheten.

Investeringsredovisning

Årsredovisningen innehåller en investeringsredovisning i eget avsnitt. Investeringsredovisningen omfattar en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet.

Bedömning

Förvaltningsberättelsen i granskad årsredovisning bedöms i allt väsentligt innehålla den information som enligt lagen ska finnas för kommun och kommunkoncern.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2019.

God ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har fastställt ett måldokument för perioden 2019, med plan för år 2020-2021, innehållande ett antal finansiella mål och verksamhetsmål. Av budgetdokumentet framkommer att det systematiska arbetet med god ekonomisk hushållning utgörs av kommunfullmäktiges övergripande mål, fastställda finansiella mål och nämndernas utvecklingsmål.

lakttagelser

Finansiella mål

I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunens finansiella mål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget för 2019.

Finansiella mål	Utfall 2019	Måluppfyllelse
Kommunens resultat ska över perioden uppgå till i genomsnitt två procent av skattenettet, exklusive realisationsvinster.	Årets resultat uppgår till 2,2 procent av skattenettet. När realisationsvinster och investeringsbidrag från andra än staten exkluderas, är resultatet negativt med -0,1 procent.	Målet uppnås inte.
Överskott och intäkter av engångskaraktär ska i första hand användas till att minska kommunens skuldsättningsgrad eller till att finansiera kommunens investeringar	Årets resultat 26,7 mnkr överstiger inte realisationsvinster och investeringsbidrag från andra än staten, totalt 28,5 mnkr. Överskott och intäkter av engångskaraktär har därmed inte i sin helhet använts till att finansiera kommunens investeringar.	Målet uppnås inte.
Exploateringsverksamheten ska totalt sett ge ett ekonomiskt överskott till kommunen	Alla beslutade pågående exploateringsprojekt beräknas tillsammans ge ett ekonomiskt underskott för kommunen på -140,7 mnkr.	Målet uppnås inte.

Av redovisningen framgår att inget finansiellt mål uppfylls under år 2019.

Mål för verksamheten

Kommunfullmäktige beslutade den 6:e maj 2019 om tre övergripande mål för mandatperioden. I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunens verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget 2019. I kommunens årsredovisning finns en sammanfattande text om var och ett av kommunfullmäktiges mål med tillhörande bedömning och analys.

KF:s övergripande mål	Måluppfyllelse
Öka företagarnas nöjdhet med kommunens och bolagens fysiska och digitala bemötande	Mål delvis uppfyllt
Utveckla områden för bostäder, arbetsplatser och service utifrån samhällets behov	Mål delvis uppfyllt
Utveckla mötesplatser som stärker Håbos attraktivitet	Mål delvis uppfyllt

Av redovisningen framgår att 3 av 3 övergripande verksamhetsmål är delvis uppfyllda.

Nämnderna har utifrån de fyra perspektiven målgrupp, verksamhet, medarbetare och ekonomi identifierat ett antal utvecklingsmål för perioden. Av tabellen nedan presenteras nämndernas utvecklingsmål inom respektive perspektiv, i denna tabell ingår inte kommunstyrelsens tre mål då dessa är de kommunövergripande målen och inte härrör de fyra perspektiven:

Perspektiv	Antal nämndmål	Antal uppfyllda	Utfall i procent
Målgrupp	7	4	57%
Verksamhet	10	4	40%
Medarbetare	4	2	50%
Ekonomi	3	1	0,33%
Totalt:	24	11	45,8%

Av tabellen nedan framgår den av kommunen bedömda måluppfyllelsen per nämnd/styrelse, inklusive mål inom perspektivet ekonomi.

Styrelse/nämnd	Antal mål	Antal helt uppfyllda	Antal delvis uppfyllda	Utfall i procent (helt uppfyllda)
Kommunstyrelsen	3	0	3	0%
Bygg- och miljönämnden	6	5	0	83%
Barn- och utbildningsnämnden	5	0	4	0%
Kultur- och fritidsnämnden	1	1	0	100%
Socialnämnden	3	2	1	66,7%
Tekniska nämnden	5	1	1	25%
Vård- och omsorgsnämnden	4	2	2	50%
Överförmyndarnämnden	0	0	0	-
Totalt antal:	27	11	11	40,7%

Av årsredovisningen framkommer att måluppfyllelsen inom kommunens nämnder bedöms vara relativt god för året.

Bedömning

Vi bedömer att utfallet inte är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. Detta med anledning av att inget av de finansiella målen bedöms vara uppfyllt.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens åiterrapportering, att verksamhetens utfall delvis är förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten. Styrelsen och nämnderna har totalt fastställt 27 mål för år 2019 och av dessa bedöms 11 som uppfyllda. Det motsvarar 40,7 procent av målen.

Vi bedömer att målen redovisas på ett enhetligt vis och att det tydligt framgår vad som ligger till grund för en viss bedömning, detta genom att analyser lämnas löpande till nämndernas bedömning av måluppfyllelse.

Styrelsen lämnar ingen sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2019. Det som framkommer av redovisningen är att budgetföljsamheten måste förbättras för att kommunen ska uppnå en god ekonomisk hushållning.

Rättvisande räkenskaper

laktagelser

Resultaträkning

Resultaträkningen är uppställd enligt LKBR och omfattar erforderliga noter.

Vid granskningen av resultaträkningen har inga väsentliga avvikelser noterats.

Balansräkning

Balansräkningen är uppställd enligt LKBR och omfattar erforderliga noter.

Vid granskningen av balansräkningen för kommunen har inga väsentliga avvikelser noterats.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är uppställd enligt gällande rekommendation. Den omfattar erforderliga noter. Kassaflödesanalysen överensstämmer med övriga delar av årsredovisningen.

Sammanställda räkenskaper

De sammanställda räkenskaperna är uppställda jämte kommunens räkenskaper och omfattar erforderliga noter. Jämförelse har gjorts med närmast föregående räkenskapsår. Uppställningen följer god redovisningssed.

Konsolideringen innefattar samtliga de företag som enligt kraven i RKR:s R16 Sammanställd redovisning ska ingå. Eliminering av koncerninterna poster har i allt väsentligt utförts.

Vid granskningstillfället var koncernföretagen inte reviderade av auktoriserad revisor. De fel som senare har upptäckts i bolagen bedöms inte som väsentliga i förhållande till kommunkoncernens omsättning.

Redovisningsprinciper

Upplysning om tillämpade redovisningsprinciper lämnas som not i årsredovisningen.

Bedömning

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Vidare bedöms räkenskaperna i allt väsentligt vara upprättade enligt god redovisningssed.

2020-03-17

Henrik Fagerlind

Uppdragsledare

Sofia Nylund

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Håbo kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av revisionsplan för 2019. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.